

Spis treści 3-2011

PRAWO I POSTĘPOWANIE ADMINISTRACYJNE

1. Wyrok SN z dnia 11 marca 2011 r., II CSK 302/10

Dr hab. Paweł Chmielnicki, profesor Wyższej Szkoły Informatyki i Zarządzania w Rzeszowie

Możliwości potraktowania uchwały organu stanowiącego jednostki samorządu terytorialnego jako oferty w rozumieniu k.c.

Streszczenie

Charakter prawny uchwały rady gminy, ustanawiającej pierwszeństwo w nabywaniu lokali ich najemcom lub dzierżawcom, oceniany jest rozbieżnie przez orzecznictwo i naukę prawa administracyjnego. Według jednych poglądów uchwały takie są aktami indywidualnymi, według innych – aktami stanowienia prawa powszechnie obowiązującego. Poglądy te nie uwzględniają, że charakter prawny tych uchwał zależy od sposobu regulowania spraw wspólnoty gminnej przyjętego przez radę gminy.

2. Wyrok WSA w Warszawie z dnia 2 czerwca 2010 r., IV SA/Wa 476/10

Dr Anna Fogel, Instytut Gospodarki Przestrzennej i Mieszkalnictwa w Warszawie, uczestnik Warszawskiego Seminarium Aksjologii Administracji

Pojęcie „terenu zieleni”

Streszczenie

Komentowane orzeczenie dotyczy wykładni definicji legalnej pojęcia „teren zieleni”, zawartej w ustawie o ochronie przyrody. Definicja ta obejmuje kumulatywne spełnienie dwóch przesłanek: położenia roślinności w granicach wsi o zwartej zabudowie lub miast oraz pełnienia funkcji estetycznych, rekreacyjnych lub osłonowych. W definicji tej nie mieści się element „publicznej dostępności” terenu, który został uznany za decydujący przez sąd administracyjny. Oddziaływanie roślinności ze swej istoty nie zamyka się bowiem w granicach działki ewidencyjnej czy też nieruchomości.

3. Uchwała SN z dnia 8 kwietnia 2010 r., III SZP 1/10

Dr Małgorzata Sieradzka, wykładowca w Uczelni Łazarskiego w Warszawie, współpracownik w Kancelarii Adwokackiej adw. Katarzyna Wawrzaszek-Kosmańska

Rozpatrywanie wniosku o ograniczenie prawa wglądu do materiału dowodowego przez Prezesa UOKiK

Streszczenie

Głosowana uchwała SN ma istotny wymiar praktyczny. SN odniósł się w niej bowiem do ochrony tajemnicy przedsiębiorstwa w postępowaniu wyjaśniającym przed Prezesem Urzędu Ochrony konkurencji i konsumentów. W głosowanym orzeczeniu SN odniósł się także do momentu czasowego rozpoznania przez Prezesa UOKiK takiego wniosku, który został złożony w postępowaniu wyjaśniającym. SN jednoznacznie potwierdził nie tylko prawo strony, lecz także innych podmiotów nieposiadających takiego statusu, do uzyskania ochrony tajemnicy przedsiębiorstwa, przewidzianej w art. 69 ust. 1 ustawy. Uchwała SN pozwala przyjąć, iż wynikająca z art. 69 uokik instytucja ograniczenia prawa wglądu do materiału dowodowego dotyczy nie tylko postępowania w sprawie, ale także postępowania wyjaśniającego. Jednak biorąc pod uwagę charakter postępowania wyjaśniającego należy przyjąć, iż realizacja wskazanego prawa aktualizuje się dopiero we właściwym postępowaniu w formie postanowienia w przedmiocie ograniczenia prawa wglądu do materiału dowodowego

4. Wyrok NSA w Warszawie z dnia 9 czerwca 2010 r., II OSK 378/10

Dr Anna Rytel-Warzocho, adiunkt Uniwersytetu Gdańskiego

Zakres obligatoryjnych konsultacji dotyczących zmiany statutu jednostki pomocniczej gminy

Streszczenie

W dniu 9 czerwca 2010 r. NSA wydał wyrok, w którym wskazał, iż obowiązek przeprowadzenia konsultacji społecznych wynikający z art. 35 ustawy o samorządzie gminnym odnosi się wyłącznie do „wycinka” zagadnień regulowanych statutem jednostki pomocniczej gminy, a mianowicie do kwestii organizacji i zakresu działania jej organów. W głosie wskazano jednak, iż analiza przepisów ustawowych prowadzi do konkluzji odmiennej. Rada gminy jest zobligowana do zasięgnięcia opinii mieszkańców w każdym przypadku, gdy dochodzi do stanowienia lub zmiany statutu jednostki pomocniczej gminy a zatem również w przypadkach innych niż określony w art. 35 ust. 3 pkt. 3 ustawy

5. Wyrok WSA w Warszawie z dnia 17 grudnia 2010 r., I SA/Wa 1521/10

Dr Dominika Tykwińska-Rutkowska, adiunkt Uniwersytetu Gdańskiego

Odmowa przyznania rodzicom adopcyjnym jednorazowej zapomogi z tytułu urodzenia się dziecka

Streszczenie

Przedmiotowa glosa dotyczy orzeczenia Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie z dnia 17 grudnia 2010 r., I SA/Wa 1521/10. W wyroku tym sąd uchylił na podstawie art. 145 § 1 pkt 1 lit. a ustawy z dnia 30 sierpnia 2002 r. – Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi (dalej jako P.p.s.a., Dz. U. Nr 153, poz. 1270 z późn. zm.) zaskarżoną decyzję oraz decyzję prezydenta miasta W. z dnia [...] lutego 2010 r. w przedmiocie odmowy przyznania rodzicom adopcyjnym jednorazowej zapomogi z tytułu urodzenia się dziecka, stwierdzając, że zaskarżona decyzja nie podlega wykonaniu.

6. Wyrok SN z dnia 5 lutego 2010 r., III CSK 120/09

Karol Sirocki, , aplikant radcowski, prawnik z kancelarii Zabrocki & Kajetanowicz Radcowie Prawni

Zdolność odróżniająca jako element definicji „znaku towarowego” podlegający badaniu w postępowaniu sądowym w sprawie dotyczącej naruszenia prawa ochronnego na znak towarowy.

Streszczenie

Sąd Najwyższy w głosowanym wyroku stwierdził, iż pomimo braku wyraźnego wskazania wśród przesłanek naruszenia prawa ochronnego na znak towarowy elementu w postaci „zdolności odróżniającej”, ocena tej okoliczności dokonywana jest w ramach ustalenia, czy poprzez użycie dla określonych towarów spornego oznaczenia zachodzi ryzyko wprowadzenia odbiorcy w błąd. W ocenie autora powyższe stanowisko jest prawidłowe jedynie w części. Sąd badając, czy w danym przypadku mamy do czynienia z naruszeniem prawa ochronnego na znak towarowy będzie oceniał zdolność odróżniającą, jednakże uczyni to w ramach analizy ustawowych przesłanek uznania znaku za znak towarowy. Powyższa interpretacja jest o tyle istotna, iż nie pozbawia potencjalnego naruszcyciela szerszej obrony w przypadku zarzucenia mu naruszenia prawa ochronnego w postaciach wymienionych w art. 296 ust. 2 pkt 1 i 3 p.w.p., tj. wówczas gdy przesłanka ryzyka wprowadzenia w błąd nie podlega ocenie sądowej.

PRAWO I POSTĘPOWANIE CYWILNE, PRAWO HANDLOWE

7. Uchwała SN z dnia 21 lipca 2010 r., III CZP 23/10

Dr Marcin Borkowski, radca prawny w kancelarii Grynhoff Woźny Wspólnicy

Wygaśnięcie mandatu członka zarządu spółki z o.o.

Streszczenie

W omawianej uchwale Sąd Najwyższy potwierdził, że spółka z o.o. może powołać członka zarządu na czas nieoznaczony. Wygaśnięcie mandatu członka zarządu powołanego na czas nieoznaczony następuje co do zasady z dniem odbycia zgromadzenia wspólników zatwierdzającego sprawozdanie finansowe za pierwszy pełny rok obrotowy pełnienia tej funkcji (art. 202 § 1 k.s.h.). Zasadę, zgodnie z którą mandat członka zarządu wygasa z dniem odbycia zgromadzenia wspólników zatwierdzającego sprawozdanie finansowe za pierwszy pełny rok obrotowy, można wyłączyć w umowie spółki.

8. Wyrok SN z dnia 15 czerwca 2010 r., II CNP 8/10

Dr Anita Lutkiewicz-Rucińska, adiunkt Uniwersytetu Gdańskiego

Zwołanie nadzwyczajnego zgromadzenia wspólników spółki z o.o. przez zarząd na żądanie wspólników mniejszościowych

Streszczenie

Dokonana przez SN w uzasadnieniu głosowanego wyroku wykładnia art. 236 § 1 k.s.h., zgodnie z którą zarząd spółki ma obowiązek zastosować się do wniosku mniejszości wspólników i nie wnikając w przyczyny oraz treść porządku wnioskowanego zgromadzenia wspólników zgromadzenie to zwołać, nie może być uznana za trafną. Przeciwno takiej interpretacji przemawiają rezultaty wykładni systemowej i funkcjonalnej przepisów art. 236 § 1 i 237 § 1 k.s.h. Należy przyjąć, że żądanie wspólników zgłoszone w trybie art. 236 § 1 k.s.h. zarząd może i powinien rozpatrzyć nie tylko pod względem formalnym, ale i merytorycznym. Jeżeli żądanie spełnia wymogi formalne, powinno być uwzględnione wtedy, gdy biorąc pod uwagę interes spółki, zwołanie nadzwyczajnego

zgromadzenia wspólników jest w danych okolicznościach wskazane. Za zasadnością żądania wspólników może też wprost przemawiać przepis ustawy albo umowa spółki.

9. Uchwała SN z dnia 17 czerwca 2010 r., III CZP 41/10

Marcin Kozłowski, Gdańsk

Wniosek o podział majątku wspólnego, dział spadku i zniesienie współwłasności

Streszczenie

W uchwale z 17 czerwca 2010 r. SN wyjaśniając pojęcie czynności prawnych w rozumieniu art. 527 § 1 k.c. rozstrzygnął, że wierzyciel może objąć skargą pauliańską nie tylko „czynności prawne” dłużnika w znaczeniu techniczno-prawnym, ale też wszelkie podjęte przez niego w postępowaniu sądowym czynności procesowe (w zamiarze wywołania skutków w sferze prawa materialnego), zaaprobowane przez sąd w konstytutywnym orzeczeniu. SN wskazał, że przewidziany w art. 534 k.c. termin biegnie wówczas od dnia uprawomocnienia się orzeczenia sądowego.

PRAWO FINANSOWE

10. Wyrok WSA we Wrocławiu z dnia 21 grudnia 2010 r., I SA/Wr 639/10

Dr Krzysztof Lasiński-Sulecki, adiunkt Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu

Dr Wojciech Morawski, adiunkt Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu

Opodatkowanie dochodu uzyskanego ze zbycia lokalu w drodze umowy dożywocia

Streszczenie

Glosa dotyczy kontrowersji związanych z opodatkowaniem podatkiem dochodowym od osób fizycznych umowy dożywocia. Autorzy z aprobatą odnieśli się do poglądu sądu, iż umowa o dożywocie nie stanowi źródła przychodu wymienionego w art. 10 ust. 1 pkt 8 ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych. Zgadzą się oni z sądem, iż nie jest możliwe dokonanie wyceny wartości świadczeń udzielanych dożywcotnikowi do opodatkowania. Jednak polemizują ze stanowiskiem, iż mamy do czynienia z umową nieodpłatną, wskazując na wewnętrzną niespójność terminologii ustawy podatkowej.

11. Wyrok WSA z dnia 14 października 2010 r., III SA/Po 675/10

Dr Przemysław Panfil, adiunkt Uniwersytetu Gdańskiego

Opodatkowanie podatkiem od nieruchomości dystrybutorów, agregatów oraz zbiorników na paliwo

Streszczenie

Podstawową funkcją zbiornika paliwa posadowionego na stacji benzynowej oraz połączonych z nim dystrybutorów i agregatów pompowych jest dystrybucja paliwa w punkcie sprzedaży detalicznej. Oznacza to, że elementy te pozostają zarówno w związku fizycznym, jak i funkcjonalnym, tworząc razem całość techniczno-użytkową, którą na gruncie ustawy o podatkach i opłatach lokalnych należy uznać za budowlę. Tym samym zbiornik paliwa oraz połączone z nim dystrybutory i agregaty pompowe są opodatkowane podatkiem od nieruchomości.

PRAWO I POSTĘPOWANIE KARNE

12. Uchwała SN z dnia 27 stycznia 2011 r., I KZP 23/10

Dr hab. Wojciech Zalewski, adiunkt Uniwersytetu Gdańskiego

Kontrowersje wokół oceny trafności kwalifikacji prawnej w postępowaniu w przedmiocie tymczasowego aresztowania

Streszczenie

W omawianym orzeczeniu Sąd Najwyższy zajął się doniosłym problemem obowiązku sądu orzekającego, w zakresie oceny trafności kwalifikacji prawnej przyjętej przez oskarżyciela publicznego odnośnie czynu zarzucanego podejrzanemu we wniosku aresztowym. Autor glosy podjął próbę ewaluacji praktycznych konsekwencji omawianej uchwały SN, w kontekście doświadczeń historycznych, a także refleksji płynących z analizy Europejskiej Konwencji Praw Człowieka oraz wyrosłego na jej tle orzecznictwa Trybunału Strasburskiego. Zgadając się z formalną stroną judykatu Autor wskazał na jego możliwą kontrproduktywność.

13. Postanowienie Sądu Apelacyjnego w Białymstoku z dnia 20 stycznia 2011 r., II AKz 13/11

Bartłomiej Gadecki, asesor Prokuratury Rejonowej w Lidzbarku Warmińskim

Możliwość sprostowania mylnie określonej podstawy prawnej nadzwyczajnego złagodzenia kary

Streszczenie

Autor krytycznie ocenia pogląd Sądu Apelacyjnego w Białymstoku wyrażony w postanowieniu z dnia 20 stycznia 2011 r., w którym stwierdzono, że błędne podanie podstawy prawnej nadzwyczajnego złagodzenia kary stanowi oczywistą omyłkę pisarską podlegającą sprostowaniu w trybie art. 105 § 1 k.p.k. Należy zaznaczyć, że w trybie art. 105 § 1 k.p.k. mogą być prostowane omyłki, które są oczywiste (tzn. są widoczne „na pierwszy rzut oka”) i nie dotyczą merytorycznej treści wyroku. Taką omyłką nie jest nadzwyczajne złagodzenie kary na podstawie art. 60 § 6 pkt 1 k.k., zamiast na podstawie art. 60 § 6 pkt 2 k.k.

14. Postanowienie SN z dnia 30 września 2010 r., I KZP 16/10

Tomasz Kanty, doktorant Uniwersytetu Gdańskiego, adwokat

Członek zarządu jednoosobowej spółki Skarbu Państwa a pełnienie funkcji publicznej

Streszczenie

Glosa dotyczy wykładni pojęcia „osoby pełniącej funkcję publiczną”. Pierwotnie kodeks karny nie zawierał jej definicji, ale ze względu na szereg wątpliwości co do zakresu zgłaszanych zarówno przez teoretyków jak i praktyków, w 2003 r. wprowadzono do kodeksu karnego definicję legalną (art. 115 § 19 k.k.). Pozostaje jednak ona przedmiotem szeregu wątpliwości, a orzecznictwo Sądu Najwyższego idzie w kierunku wykładni rozszerzającej, mającej na celu objęcie jej zakresem jak najszerszego grona osób. To z kolei jest wynikiem niejasności pojęć „dysponowanie środkami publicznymi” oraz „działalność publiczna” stanowiących elementy *definiens* art. 115 § 19 k.k.

15. Uchwała SN z dnia 27 stycznia 2011 r., I KZP 24/10

Tomasz Snarski, asystent Uniwersytetu Gdańskiego

Kilka uwag na temat posiadania w prawie karnym

Streszczenie

Glosa aprobatywnie ocenia wnioski dokonanej przez SN wykładni pojęcia posiadania jako znamienia czynu zabronionego określonego w art. 62 ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii, jednocześnie krytykując przeprowadzoną w tej sprawie argumentację. Autor zwraca uwagę na niedostateczne wykorzystanie przez SN poglądów przedstawicieli nauki prawa karnego dotyczących posiadania. Nadto należy podkreślić, że w uzasadnieniu uchwały zabrakło przeanalizowania pojęcia posiadania w odniesieniu do pozostałych znamion czynów zabronionych określonych w ustawie o przeciwdziałaniu narkomanii, w tym przechowywania.

PRAWO PRACY

16. Wyrok SN z dnia 24 sierpnia 2010 r., I UK 64/10

Piotr Lechosław Kamiński, doktorant Uniwersytetu Gdańskiego

Kryteria i ocena niezdolności do pracy w związku z nabyciem prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy

Streszczenie

W głosowanym orzeczeniu SN słusznie stanął na stanowisku, iż ocena medyczna nie może stanowić samoistnej podstawy do dokonania oceny prawnej ustalenia niezdolności do pracy. Niemniej wskazanie obok oceny medycznej na „inne przesłanki” może budzić wątpliwości. Powstają one zarówno pod względem ustalenia ich granic, jak i podmiotu, który ma dokonać fachowej weryfikacji co do stanu faktycznego elementu ekonomicznego niezdolności do pracy. Stąd też podjęto próbę analizy elementu ekonomicznego niezdolności do pracy w oparciu o powyższe aspekty.

17. Wyrok SN z dnia 27 maja 2009 r., II PK 300/08

Ariel Przybyłowicz, doktorant Uniwersytetu Wrocławskiego

Konsekwencje opóźnienia wypłaty odszkodowania z tytułu zakazu konkurencji

Streszczenie

Zasadniczo zaaprobować należy stanowisko Sądu Najwyższego wyrażone w tezie wyroku z dn. 27.05.2009 r. (II PK 300/08). Przyjęcie innego stanowiska prowadziłoby do znacznego osłabienia pozycji byłych pracowników objętych klauzulą konkurencyjną, gdyż powodowałoby niepewność co do ustania zakazu konkurencji w razie

niewywiązywania się pracodawcy z zapłaty odszkodowania, w szczególności w razie jego znacznej zwłoki. Pewne wątpliwości powodować mogą jednak poboczne kwestie poruszone przez skład orzekający w głosowanym wyroku.

VARIA

18. Wyrok Europejskiego Trybunału Praw Człowieka z dnia 29 marca 2011 r. w sprawie Potomska i Potomski przeciwko Polsce, 33949/05 ECHR 2011

Dr Piotr Lewandowski, adiunkt Wyższej Szkoły Administracji i Biznesu im. Eugeniusza Kwiatkowskiego w Gdyni

Wykonywanie prawa własności w świetle standardów EKPCz

Streszczenie

Merytorycznie głosowane orzeczenie Trybunału należy do licznej grupy spraw z zakresu stosowania przepisu art. 1 Protokołu nr 1 do Europejskiej Konwencji Praw Człowieka (EKPCz). Najważniejszą tezą wyroku jest sformułowanie pod adresem władz obowiązku działania pozytywnego na rzecz ochrony własności, co wykracza poza tradycyjne rozumienie tego obowiązku jako zakazu naruszania prawa własności. Głosowany wyrok petryfikuje również dotychczasowe stanowisko Trybunału w kwestii rozumienia zasady dopuszczalności pozbawienia własności.

19. Wyrok Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej z dnia 15 marca 2011 r. w sprawie C-29/10

Dr Arkadiusz Wowerka, LL.M., adiunkt Uniwersytetu Gdańskiego

Łącznik państwa, w którym pracownik zazwyczaj świadczy pracę, w przypadku prowadzenia przez niego działalności w wykonaniu umowy o pracę w kilku państwach

Streszczenie

W prezentowanej glosie Autor komentuje wyrok Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej z dnia 15 marca 2011 r. w sprawie C-29/10, w którym Trybunał wypowiedział się w przedmiocie interpretacji łącznika zwyczajowego miejsca świadczenia zawartego w art. 6 ust. 2 lit. a) konwencji rzymskiej o prawie właściwym dla zobowiązań umownych, w sytuacji, gdy pracownik wykonuje działalność w więcej niż jednym umawiającym się państwie. Autor aprobuje stanowisko Trybunału w tym względzie, zgodnie z którym miejsce, w którym pracownik zazwyczaj świadczy pracę w wykonaniu umowy, w rozumieniu omawianego przepisu, jest państwo, w którym lub z którego – przy uwzględnieniu ogółu elementów cechujących wspomnianą działalność – pracownik wywiązuje się z zasadniczej części swoich obowiązków wobec pracodawcy.